

48 timer på STØTT Helgeland

DE HISTORISKE

Vi kan høre lyden av en motorbåt i det fjerne. Tuk tuk, tuk tuk, tuk tuk. Vi står inne i et stort havnelager og venter sammen med flere av lokalbefolkningen på Ørnes kai på Helgeland. Nå skal vi ut på et nytt eventyr. Til et øyparadis kun 15 minutter unna med hurtigbåten Nordlandsekspressen.

Av: Camilla Iversen, De Historiske

Styrmannen fortøyer og firer stigen ned på kaien. Vi hilser, går ombord og stasjonerer oss ved et av de store glassvinduene i båten. Vi vil jo få med oss mest mulig av den fantastiske Helgelandskysten. Du kan også nå dette øyparadiset fra Bodø med én times hurtigbåt.

En skjult skatt på Helgeland

Øya STØTT er en skjult perle som du nå skal få bli med å lære mer om. Eier og driver, Eva Ann Andersen møter oss ved kaien 15 minutter senere. Sammen med sin bror, Svern Kristian Sørensen har hun forvandlet dette gamle handelsstedet til en unik overnattingsplass for heldige gjester.

“Hjertelig velkommen,” sier hun med et smittende smil og en frisk nordnorsk dialekt.

Alt startet en aprildag i 2011 da Eva Ann pakket med seg ti koffertene og satt seg på toget sammen med sine tre barn. Hun ville hjem til barndomsøyen etter å ha bodd i over 25 år i Oslo. Som hun beskriver det selv; “En himmelblå drøm skulle endelig bli til virkelighet.”

Foto: Benjamin A. Ward / Visitnorway.com

Rorbua

Vi beveger oss fra kaien og videre opp grusveien som strekker seg gjennom hele øya. På venstre og høyre side dukker gamle restaurerte rorbuer og bolighus opp. Romfordelingen starter i samme øyeblikk. "Dere skal få bo i Rorbua," sier Eva Ann smilende og henviser til et gult trehus. Sjarmerende nok står nøklene allerede klar i døren. Rorbua har fire soverom fordelt over to etasjer, samt to toaletter og en felles sosial stue.

Rommet mitt har hvite blondegardiner fra en annen tid. Med bølgeskulp og vakker utsikt over havnen fra vinduet kjenner jeg allerede på en hjemmekoselig følelse. "Med ønske om et flott opphold på STØTT - Top of Helgeland" står det håndskrevet på et kort. Ved siden av ligger to sjokolader med STØTT sin logo på. Jeg setter fra meg kofferten og sniker meg til en smaksprøve før jeg forlater rommet og går ut på grusveien igjen.

Hotellet STØTT består av 3 ulike overnattingshus; Rorbua, Bakeriet og Stabburet. 16 rom og 34 overnattingsplasser totalt. Perfekt sted for en vennegjeng, et romantisk par eller en hyggelig familietur. Eva Ann og Svenn Kristian steller også gjerne i stand for private bedriftsgrupper, hyggelige selskaper og bryllupsfeiring.

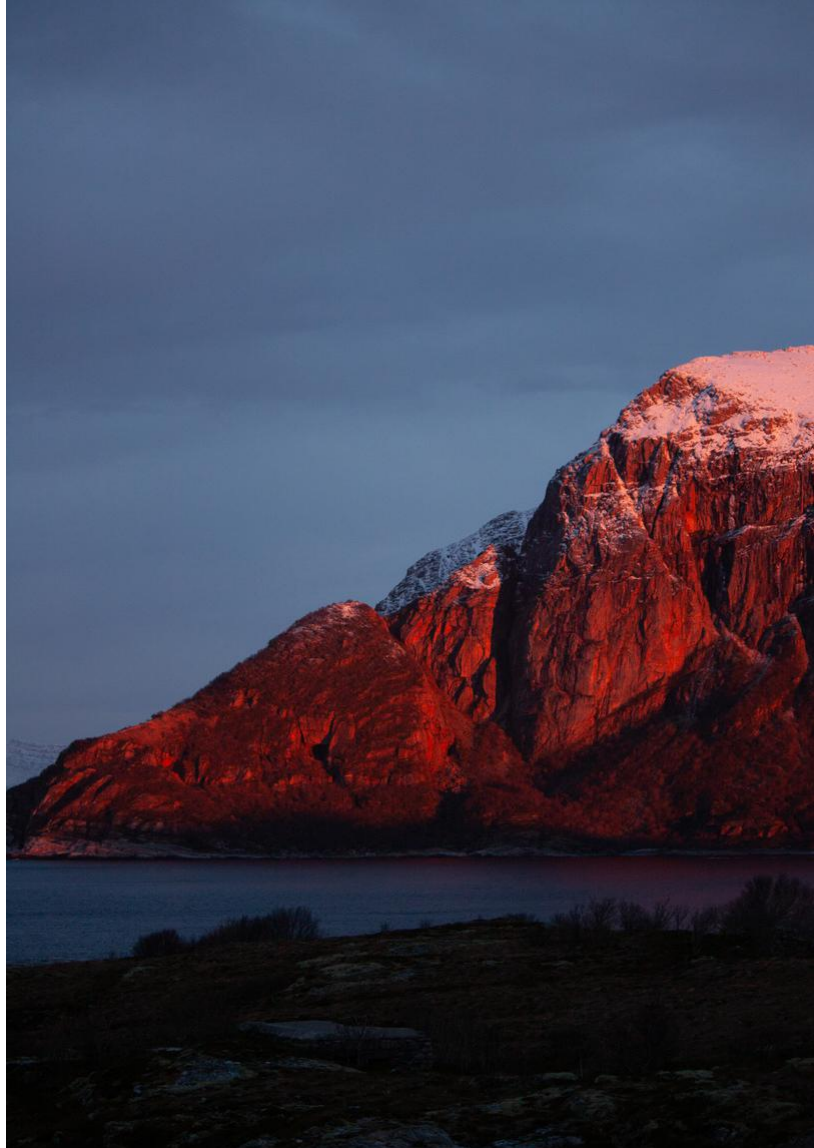
Hjertet av øya

Selve hjertet i hotellet derimot, og samlingspunktet på øya, er det gule hovedhuset ytterst på kaien - Gammelbutikken. Frem til 1959 kunne man kjøpe et stort sortiment av handelsvarer over disk her. STØTT var godt kjent for sin plassering langs leia hvor fiskerne kom i tradisjonelle nordlandsbåter; gjerne uten motor. Butikken utstyrte fiskerne med proviant og utstyr til båtene mens de ventet på godt vær over Vestfjorden mot Lofoten. Det var også en egen brennevinsdisk i butikken.

STØTT fungerte som et kulturelt sentrum og et viktig møtested for folk fra nærområdet. Nå huser Gammelbutikken en restaurant i første etasje og selskapslokale og museum i andre etasje. Dette var det første bygget som ble restaurert tilbake i 2012 da søsknene tok over driften.

"Bud bedes gå kjøkkentrappen" møter meg på et skilt ved inngangsdøren til Gammelbutikken. Når jeg trykker ned det litt skjeve gullhåndtaket for å gå inn møtes jeg av en varm luft fylt med hjemmelaget brød og nystekt bacon. Overalt på veggene henger det gamle skilt, reklameplakater og antikviteter fra en forsvunnet tid. Gulvet knirker lett og sjarmerende hvor enn man går.

Felles måltid

I første etasje samles øyas gjester for frokost, lunsj og middag. I dag har Eva Ann og hennes gode hjelpere satt sammen bordene for en felles lunsj til reisefølget vårt. En hyggelig gjeng med internasjonale reiseagenter som skal oppleve STØTT og vakre Helgeland de neste 48 timene. På handelsdisken står fersk eple- og appelsinjuice i nostalgiske melkeglass ved siden av den gamle fiskevekten. Ferskt brød, varme croissanter, nykokte egg, friske grønnsaker, chiapudding og pålegg i alle mulige varianter. Her blir vi virkelig godt vartet opp fra første sekund.

Hver og en forsyner seg og setter seg ned rundt de to store bordene. Eva Ann starter med å fortelle om seg selv og hvordan dette eventyret ble til. Hun og Svenn Kristian er 4. generasjonseiere og det var deres oldefar, Johan Sørensen, som kjøpte handelsstedet og bygget sin handelsforretning i 1897. Han var handelsmann på øya frem til sin død på havet i 1926. Da tok hans sønn og deres bestefar, Sigurd over og drev videre med fiskekjøp, trandamping og produksjon av klippfisk og tørrfisk. Sistnevnte holder de fortsatt på med den dag i dag og blir servert som en del av menyen i restauranten.

Fiskeværsvandring

Fylt opp av herlig mat og gode samtaler takker vi for maten og går for å skifte til turklær for dagens første aktivitet. Vi møter Svenn og starter å gå videre langs grusveien innover på øya mens han forteller om samfunnsutviklingen på STØTT, driften i de ulike bygningene på handelsstedet og hvordan livet er på STØTT i dag.

Blant annet hadde øya et tidligere bakeri. Her jobbet en baker på heltid med å bake brød og forsyne fiskeflåten og resten av befolkningen med brødvarer. Historien forteller at bakerovnen tok 60 brød av gangen og var i drift fra morgen til kveld. Dette er huset som ligger nærmest Gammelbutikken og ble restaurert i 2018. Nå huser Bakeriet opp til 16 gjester.

Turen går videre innover øya og opp til et av STØTTs høyeste fjelltopper - Svenningsplatået. Men før vi når toppen skal vi utforske de gamle tyskerbunkersene i starten av fjellet. Svenn deler ut hodelykter og en etter en går vi inn i mørket. En av bunkersene var tyskernes sykestue. Her har øya blant annet arrangert konserter av ulike varianter. En helt spesiell opplevelse hvor alt du kan se blir lyst opp av levende stearinlys som er plassert i hullene på bunkerens vegger. Vi går videre.

Grillet laks i gapahuk

På toppen av Svenningsplatået får du en spektakulær utsikt over Vestfjorden og Lofotfjellene i Nord. Videre er det øyene på Helgeland i sør og Meløyalpene som dominerer i bakgrunnen. En helt fantastisk naturopplevelse som er verdt å ta turen til. Vi vandrer tilbake til Rorbua i vakker solnedgang.

Plutselig får vi beskjed av Svenn om å gå inn mot venstre. Fem minutter senere hører vi bålknitring i det fjerne og frem dukker det opp en sjarmerende gapahuk rett ved en sandstrand som nå er lyserosa av de siste strålene fra solnedgangen. Her står Eva Ann og hennes gode hjelper klar med grillet laks og varm solbærtoddy. Vi setter oss rundt steinbordet og varmer oss på bålet.

For en fantastisk avslutning på fiskeværsvandringen. Når man ikke trodde det kunne bli bedre så finner Eva frem nybakte kanelsnurrer og den norske stoltheten, Freia melkesjokolade, til dessert. Perfekt belønning etter fjelltur!

Kokkesønn

På kvelden står en 3-retters middag på menyen i Gammelbutikken. Alle sitter rundt bordet med rosarøde kinn etter den friske fjelluften. Dagens kokk er femtegenerasjon og Eva Ann sin dyktige sønn, Carl Wilhelm Andersen. Til vanlig studerer han rettsvitenskap i Oslo, men er titt og ofte hjemme for å hjelpe til med familiebedriften, blant annet med markedsføring, produktutvikling og som kokk på kjøkkenet.

Til forrett får vi servert en herlig jordskokksuppe med baconbiter. Hovedretten består av nydelig kortreist torsk med lokale grønnsaker og hvit saus. Til dessert, en søt og myk crêpe brûlée.

Mett og fornøyd takker jeg for meg og sier god natt til de andre. Nå gleder jeg meg til å krype under den myke dundynen og sovne til lyden av nordnorsk natur.

Foto: Kari Lie, De Historiske

Første gang i kajakk

Solen skinner gjennom den hvite blondegardinen og jeg er klar for en ny dag på STØTT. Frokosten i dag er like god som den fantastiske lunsjen vi fikk i går og jeg unner meg en fersk croissant før jeg møter opp i øyas butikk nede ved hurtigbåtkaien. På programmet i dag kan man nemlig velge om man vil bli med å prøve lykken på fisketur eller å padle i kajakk. Jeg har valgt sistnevnte.

I butikken henger tørrdraktene på rekke og rad. I en boks ligger sko og hansker til dagens utflukt. Etter å ha fått på den åletrange drakten, får vi utdelt hver vår redningsvest. Det er viktig at sikkerheten er på plass.

Dagens padlelærer er Paul Erik Herstad fra Padleheimen. Med seg har han også kajakkentusiast og reisemålsutvikler fra Visit Helgeland, Kristin Johansen. Vi går i samlet flokk opp til kajakkhuset. Her velger vi hver vår kajakk og måler opp pedalene etter høyden på hver person. Deretter frakter vi alle kajakkene forbi Gammelbutikken og ned i bukten.

Her seiler vi ut en etter en i vannet og starter å padle. Det er en rar følelse i starten og jeg kjenner at det er vanskelig å balansere. Et par stykker i gruppen har testet kajakk tidligere, men for de fleste av oss er dette første gangen. Heldigvis tar det ikke lang tid før magemusklene spiller på lag og jeg finner en god balanse i kajakken. La oss håpe at det varer.

Foto: Kari Lie, De Historiske

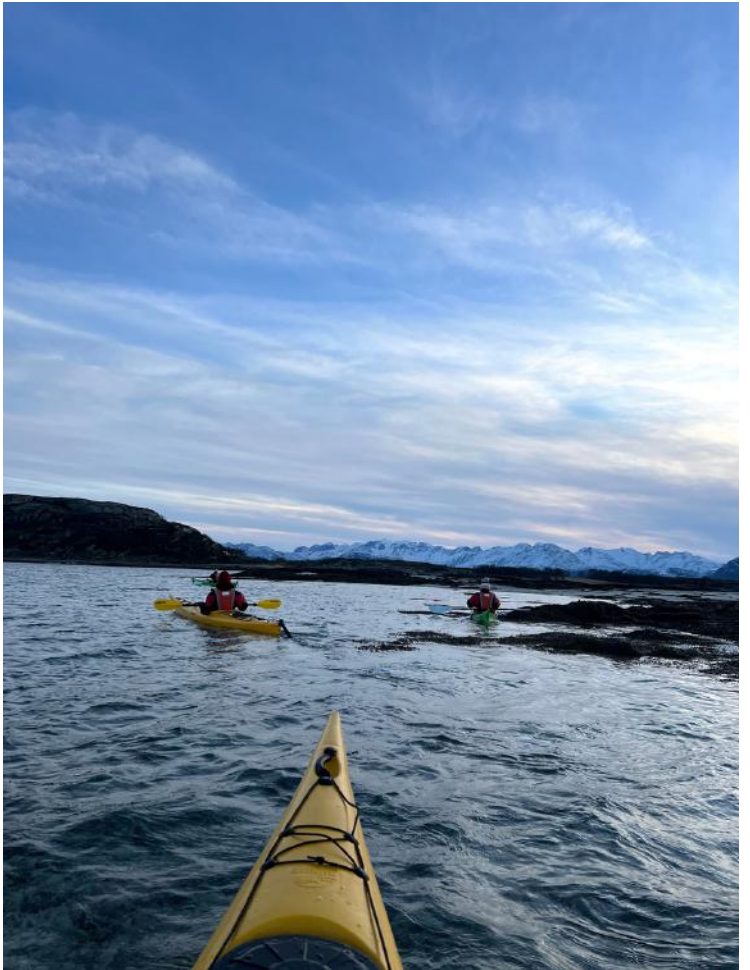

Foto: Kari Lie, De Historiske

Winemakers dinner

STØTT steller i stand mange kjekke og unike aktiviteter året rundt. De tilbyr ribtur til ulike destinasjoner som du kan kombinere med en sporty topptur. Er du av den ekstra eventyrlystne typen kan du kjøre rib eller båt til Svartisen hvor du også kan teste ut brevandring med guide. På vinterstid skinner nordlyset og på sommeren kan du oppleve midnattssolen.

To fenomen som er utrolig spektakulære og vakre på hver sin måte. I tillegg til aktiviteter steller de ofte i stand ulike arrangementer på øya. Konserter og winemakers dinner, for eksempel. Fredag 29.august 2025 får de blant annet besøk av Marchesi Antinori - et av Italias mest anerkjente og tradisjonsrike vinhus. En kveld man ikke vil gå glipp av.

Vi padler i bukten for å bli bedre kjent med kajakken før vi begir oss ut på et mer åpent hav. Havet er blikkstilte i dag og solen skinner lavt på himmelen. Vi vinker til gruppen som er på fisketur når vi padler forbi. Den neste timen utforsker vi kystområdet nærmere før vi vender kajaksnuten tilbake til land. En utrolig gøy opplevelse som anbefales å teste ut, uansett utgangspunkt og tidligere erfaring.

Sjømatbuffet

Vel tilbake fra aktiviteter samles vi i Gammelbutikken for en herlig sjømatbuffet. Hjemmelagede fiskekaker, burgere og fiskesuppe. Det er noe eget med å spise egenprodusert fisk i Nord-Norge. Den andre gruppen som hadde vært på fisketur kunne stolt fortelle at de fikk fiskelykke på havet. "Det er mulig fangsten blir servert i kveld," sier Eva Ann lurt og smiler. Mer kortreist og ferskt blir det faktisk ikke.

Felles måltid

Vi møtes igjen til en aperitif i Gammelbutikken - denne gangen i Fiskerimuseet i andre etasje. Her henger det fiskegarn fra taket, klassiske "kavl" glasskuler og de har dekorert med historiske bilder og gamle antikviteter. Her kan du spasere rundt i timevis for å lære mer om dette kjente handelsstedet og hvordan fiskerne brukte mye av ventetiden sin på å høstfiske sild og vinterfiske torsk, og landing av hval før de dro videre. Eva Ann og Svenn byr gjerne på historiefortelling og guidede vandringer for gjester som ønsker. Det er en del av hele opplevelsen her på STØTT.

En kveld for minneboken

Før vi spiser middag holder Eva en presentasjon til de internasjonale agentene om alt de tilbyr på STØTT og hvilke spennende planer de har fremover. Søskenparet har store drømmer og visjoner om dette handelsstedet og det er herlig å se entusiasmen i øynene til Eva Ann når hun forteller. Reisemålsutvikler, Kristin Johansen fra Visit Helgeland presenterer deretter mer generelt om denne vakre regionen og de skjulte perlene Helgeland tilbyr, som blant annet STØTT. Det er så mange flotte bilder og plasser som dukker opp på skjermen, noe det internasjonale publikumet også gir uttrykk for.

Vi avslutter kvelden med nok en hyggelig middag. Denne gangen en fantastisk 5-retters meny - produsert av Carl Wilhelm og hans team. Vi starter med en frisk forretter av grønnsaker og tunfisk, før vi fortsetter på en deilig soppsuppe kombinert med lokal fisk. Deretter dukker en smakfull risotto opp på bordet med lokale grønnsaker. Hovedretten består av reinsdyr, grønnsaker, poteter og en kremet brun saus, før vi avslutter med en myk og herlig ostekake med hjemmelaget sorbet til dessert.

Kakeoppskrift

Kaken er så god at flere av gjestene spør etter oppskriften. Heldigvis er ikke Eva Ann vanskelig å be. Hun går ut på kjøkkenet og kommer straks tilbake igjen med et papirark i hendene. Som med alt annet under oppholdet viser hun nok en gang at her kan man føle seg som hjemme. Vår Head of International relations, Kari Lie, holder takketale for maten og ikke minst, det flotte oppholdet vårt.

Jeg kjenner på at det blir trist å reise i morgen og det er flere rundt bordet som forteller at de gjerne ønsker å komme tilbake igjen snart. Vi sier god natt og takker for maten. I morgen tar vi hurtigbåten til Bodø og drar på nye eventyr. Tusen takk for oss - det har vært helt fantastisk å utforske STØTT!

Foto: Philip Isaksen

DE HISTORISKE
hotel & spisesteder

Les mer på dehistoriske.no